

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Helsingin eurooppalaisesta koulusta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Helsingin eurooppalaisesta koulusta annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan oppilailta voitaisiin periä eurooppalaiseen ylioppilastutkintoon (European Baccalaureate -tutkinto) ja siihen kuuluviin kokeisiin osallistumisesta maksuja. Maksujen

suuruudesta voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella. Lisäksi opetusministeriö korjattaisiin opetus- ja kulttuuriministeriöksi.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä elokuuta 2011.

PERUSTELUT

1 Nykytila

Helsingin eurooppalainen koulu perustettiin Helsingin eurooppalaisesta koulusta annetulla lailla (1463/2007) vuonna 2007. Koulu on valtion omistama niin kutsuttu II tyypin koulu, jonka esikoulu, ala-aste ja yläasteen luokat 1—5 on akkreditoitu Eurooppa-koulujärjestelmään. Ensimmäiset oppilaat aloittivat koulussa syksyllä 2008.

Koulun tehtävänä on lain 3 §:n mukaan tarjota Eurooppa-koulujen opetussuunnitelmiin perustuvaa opetusta. Koulutuksen päätteeksi voidaan järjestää eurooppalainen ylioppilastutkinto (European baccalaureate -tutkinto, jäljempänä EB-tutkinto). Tutkinnosta ja sen järjestämisestä säädetään erikseen.

EB-tutkinnosta säädetään Eurooppa-koulujen yleissopimuksessa sekä Eurooppa-koulujen johtokunnan hyväksymässä EB-tutkinnon ohjesäännössä. Suomi liittyi Eurooppa-koulujen yleissopimukseen vuonna 1995 ja ratifioi uudistetun yleissopimuksen vuonna 2004 (laki 591/2004 ja asetus 798/2004), SopS 105—106/2004).

Yleissopimuksen 5 artiklan 2. kohdan mukaan EB-tutkinto myönnetään yhdistetyn yläasteen ja lukion suorittamisen jälkeen. Koulussa suoritettuna EB-tutkinnon haltijoilla on siinä jäsenvaltiossa, jonka kansalaisia he ovat, kaikki samat edut kuin niillä, joilla on kyseisessä valtiossa suoritettuna lukion päätteeksi annettu tutkintotodistus tai todistus, sekä samat oikeudet pyrkiä minkä tahansa jäsenvaltion alueella olevan yliopistoon kuin

kyseisen jäsenvaltion yhtä pätevillä kansalaisilla.

EB-tutkinnon ohjesäännön mukaan EB-tutkintotodistus annetaan Eurooppa-koulujen johtokunnan nimissä Eurooppa-koulun yläasteen ja lukion 7.luokan lopussa oppilaille, jotka ovat suorittaneet menestyksekkäästi tutkinnon kokeet. Kokeet suoritetaan tutkintolautakunnalle, johon kuuluvat puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat, johtokunnan nimitämät jäsenvaltioiden kuulustelijat, koulun rehtori sekä päättöluokan opettajat, jotka on nimetty johtokunnan määräämin ehdoin. Tutkintolautakunnan puheenjohtajana toimii yliopiston professori, jonka johtokunta nimitää vuorollaan puheenjohtajuudesta vastaavan maan toimivaltaisten elinten esityksestä. Kutakin maata Eurooppa-koulujen yläasteen ja lukion tarkastuslautakunnassa edustavat tarkastajat avustavat puheenjohtajaa ja toimivat varapuheenjohtajina.

EB-tutkinnon tavanomainen suoritustilaisuus järjestetään vuosittain johtokunnan päättämänä päivänä. Tutkintolautakunta voi päättää ylimääräisen tilaisuuden järjestämisestä johtokunnan määräämin ehdoin silloin, kun yksi tai useampi oppilas ei ole voinut osallistua tavalliseen tutkintotilaisuuteen ylivoimaisen esteen vuoksi. Tutkintoon kuuluu kirjallisia kokeita vähintään neljä ja enintään kuusi sekä suullisia kokeita vähintään kolme ja enintään viisi.

EB-tutkinnon järjestämisestä aiheutuu kustannuksia, jotka syntyvät koetehtävien laatisesta, kopioinnista, toimittamisesta Brys-

selistä Suomeen ja muista palveluista, joita Eurooppa-koulujen keskustoimisto antaa tutkintoa järjestävälle koululle. Lisäksi kustannuksia aiheuttaa tutkintolautakunnan varapuheenjohtajana toimivan tarkastajan matka-, majoitus- ja päivärahakustannukset. Tarkastaja on koululla koejakson ajan, yleensä noin 3—5 vuorokautta. Yleensä tarkastajana ei toimi oman maan tarkastaja. Suullisiin kokeisiin tarvitaan lisäksi aina toinen arvioija, joka voi olla myös suomalainen. Tällöin matka- ja muut kustannukset ovat pienemmät.

EB-tutkinnon järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia katetaan osittain oppilailta perittävillä tutkintomaksuilla. Eurooppa-koulujen johtokunta on päättänyt, että oppilaskohtainen tutkintomaksu varsinaisissa Eurooppa-kouluissa eli niin kutsutuissa I tyyppin kouluissa on 80 euroa. Helsingin eurooppalainen koulu on Eurooppa-koulujärjestelmään akkreditoitu II tyyppin koulu, joka voi itsenäisesti päättää oppilailta perittävistä ylioppilastutkintomaksuista. Helsingin eurooppalaisesta koulusta annetussa laissa ei kuitenkaan tällä hetkellä ole säännöstä, joka mahdollistaisi maksujen perimisen EB-tutkintoon osallistuvilta oppilailta.

Ensimmäinen lukioluokka aloittaa Helsingin eurooppalaisessa koulussa syksyllä 2011, joten EB-tutkintoon osallistumisen maksuista on tarpeen säätää.

2 Ehdotetut muutokset

Helsingin eurooppalaisesta koulusta annetun lain 15 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että sen 2 momenttiin lisättäisiin säännös, jonka mukaan oppilailta voitaisiin periä eurooppalaiseen ylioppilastutkintoon (European Baccalaureate -tutkinto) ja siihen kuuluviin kokeisiin osallistumisesta maksuja. Säännös on vastaavansisältöinen kuin lukiolain 36 §:n 1 momentin säännös suomalaisen ylioppilastutkinnon maksuista. Pykälän nimike ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä puhuttaisiin oppilailta perittävistä maksuista.

Lain 15 §:n 3 momentin mukaan oppilailta perittävät maksut määrätään noudattaen soveltuvin osin, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädetään julkisoikeudellisista suoritteista perittävistä maksuista. Tarkempia

säännöksiä annetaan tarvittaessa opetusministeriön asetuksella.

Käytännössä maksujen suuruudesta päätettäisiin opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella samaan tapaan kuin suomalaisen ylioppilastutkinnonkin maksuista. Maksujen suuruus riippuisi sekä EB-tutkintoon kuuluvien kokeiden järjestämisen aiheuttamien maksujen suuruudesta että kokeisiin osallistuvien oppilaiden määrästä. Helsingin eurooppalainen koulu on varsin pieni, joten tutkintoon kuuluvien kokeiden järjestämisestä aiheutuvat kustannukset ovat melko suuret kokeisiin osallistuvien oppilaiden määrään nähden. Kaikkia kokeiden järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia ei voitane kattaa opiskelijoilta perittävillä maksuilla, joskin maksujen voidaan olettaa asettuvan korkeammalle tasolle kuin suomalaisen ylioppilastutkinnon maksujen.

Lisäksi lain 2, 5, 15 ja 29 §:ään ehdotetaan tehtäväksi tekninen korjaus. Valtioneuvostosta annetun lain (175/2003) 1 §:ää muutettiin toukokuun 2010 alusta lukien siten, että opetusministeriön nimi muutettiin opetus- ja kulttuuriministeriöksi. Lain 2 §, 5 §:n 1 momentti, 15 §:n 3 momentti sekä 29 § ehdotetaan muutettavaksi siten, että opetusministeriö muutetaan opetus- ja kulttuuriministeriöksi.

3 Taloudelliset vaikutukset

EB-tutkinnon järjestämisestä aiheutuu kustannuksia, joita voitaisiin osittain kattaa oppilailta perittävillä maksuilla.

4 Asian valmistelu

Asia on valmisteltu opetus- ja kulttuuriministeriössä.

5 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä elokuuta 2011.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

*Lakiehdotus***Laki****Helsingin eurooppalaisesta koulusta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Helsingin eurooppalaisesta koulusta annetun lain (1463/2007) 2 §, 5 §:n 1 momentti, 15 §:n otsikko sekä 2 ja 3 momentti sekä 29 § seuraavasti:

2 §

Koulun perustaminen

Tällä lailla perustetaan valtion ylläpitämä Helsingin eurooppalainen koulu. Koulun oppilasmäärästä ja muista tarpeellisista opetuksen järjestämiseen liittyvistä asioista päättää opetus- ja kulttuuriministeriö.

5 §

Opetuksen rakenne

Koulussa annettava opetus jakaantuu kaksivuotiseen esikouluun, viisivuotiseen alakouluun sekä seitsemänvuotiseen yläkoululukioon siten kuin opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksessä tarkemmin määrätään.

15 §

Opetuksen maksuttomuus ja oppilailta perittävät maksut

Oppilailta voidaan periä materiaali- ja ruokailumaksuja. Lisäksi oppilailta voidaan periä maksuja eurooppalaiseen ylioppilastutkintoon (European Baccalaureate -tutkinto) ja siihen kuuluviin kokeisiin osallistumisesta.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut maksut määrätään noudattaen soveltuvin osin, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädetään julkisoikeudellisista suoritteista perittävistä maksuista. Tarkempia säännöksiä annetaan tarvittaessa opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella.

29 §

Arviointeihin ja tarkastuksiin osallistuminen

Koulun tulee osallistua opetus- ja kulttuuriministeriön päättämiin koulun toiminnan ulkopuolisiin arviointeihin ja tarkastuksiin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .
_____

Helsingissä 27 päivänä toukokuuta 2011

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Opetusministeri *Henna Virkkunen*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

Laki

Helsingin eurooppalaisesta koulusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Helsingin eurooppalaisesta koulusta annetun lain (1463/2007) 2 §, 5 §:n 1 momentti, 15 §:n otsikko sekä 2 ja 3 momentti sekä 29 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Koulun perustaminen

Koulun perustaminen

Tällä lailla perustetaan valtion ylläpitämä Helsingin eurooppalainen koulu. Koulun oppilasmäärästä ja muista tarpeellisista opetuksen järjestämiseen liittyvistä asioista päättää opetusministeriö.

Tällä lailla perustetaan valtion ylläpitämä Helsingin eurooppalainen koulu. Koulun oppilasmäärästä ja muista tarpeellisista opetuksen järjestämiseen liittyvistä asioista päättää *opetus- ja kulttuuriministeriö*.

5 §

5 §

Opetuksen rakenne

Opetuksen rakenne

Koulussa annettava opetus jakaantuu kaksivuotiseen esikouluun, viisivuotiseen alakouluun sekä seitsemänvuotiseen yläkoululukioon siten kuin opetusministeriön päätöksessä tarkemmin määrätään.

Koulussa annettava opetus jakaantuu kaksivuotiseen esikouluun, viisivuotiseen alakouluun sekä seitsemänvuotiseen yläkoululukioon siten kuin *opetus- ja kulttuuriministeriön* päätöksessä tarkemmin määrätään.

15 §

15 §

Opetuksen maksuttomuus ja opetuksesta perittävät maksut

*Opetuksen maksuttomuus ja **oppilailta** perittävät maksut*

Oppilailta voidaan periä materiaali- ja ruokailumaksuja.

Oppilailta voidaan periä materiaali- ja ruokailumaksuja. *Lisäksi oppilailta voidaan periä maksuja eurooppalaiseen ylioppilastutkintoon (European Baccalaureate -tutkinto) ja siihen kuuluviin kokeisiin osallistumisesta.*

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut maksut määrätään noudattaen soveltuvin osin, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädetään julkisoikeudellisista suoritteista perittä-

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut maksut määrätään noudattaen soveltuvin osin, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädetään julkisoikeudellisista suoritteista pe-

vistä maksuista. Tarkempia säännöksiä annetaan tarvittaessa opetusministeriön asetuksella.

rittävistä maksuista. Tarkempia säännöksiä annetaan tarvittaessa *opetus- ja kulttuuriministeriön* asetuksella.

29 §

Arviointeihin ja tarkastuksiin osallistuminen

Koulun tulee osallistua opetusministeriön päättämiin koulun toiminnan ulkopuolisiin arviointeihin ja tarkastuksiin.

29 §

Arviointeihin ja tarkastuksiin osallistuminen

Koulun tulee osallistua *opetus- ja kulttuuriministeriön* päättämiin koulun toiminnan ulkopuolisiin arviointeihin ja tarkastuksiin.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .*